

Tikšanās ar jauniešiem

APKOPOJUMS

Norises laiks: 14. Septembris 17.00 - 19.00

Vieta: Dzīves kvalitātes dizaina institūta "Viskaļi"

Moderēta diskusija par trīs fokusa tēmām, kuras ietvaros radušies sekojoši ierosinājumi:

PILSĒTVIDE	Džesika Lubāne, <i>Free Riga</i> Katrīna Miška-Idū, <i>RD Pilsētas attīstības departaments</i>
<p>✓ Veidot nodalītu telpu (ārtelpu) jauniešiem un bērniem</p> <p>Bieži tiek uzskatīts, ka bērniem domātā infrastruktūra der arī jauniešiem, bet jaunieši vienā telpā ar bērniem (un viņu vecākiem) nejūtas ērti un brīvi. Jauniešiem nepieciešamas savas aktivitāšu zonas pilsētvidē.</p> <p>✓ Privileģēt ārtelpu nevis iekštelpu jauniešu aktivitātēm, veidojot daudzfunkcionālas publiskās ārtelpas</p> <p>Iekštelpās (kā , piemēram, ierasties Jauniešu centri) var notikt konkrētas tematiskas aktivitātes, kas uzrunā jau iesaistītos un aktīvos jauniešus. Tāpat iekšelpa var tikt izmantota jauniešu organizāciju sanāksmju organizēšanai. TOMĒR, lai veicinātu jaunu jauniešu piesaisti aktivitātēm un tā saukto "interesu burbuļu" saskaršanos un satikšanos, jādomā par ārtelpām, kuras ir atvērtas un aicinošas. Svarīgas funkcionalitātes šajās ārtelpu zonās jauniešiem būtu iespēja paēst un iespēja apsēsties (lai apēstu iegādāto, sarunātos, vērotu utt). Būtiski, ka šajos punktos tiek veidota daudzfunkcionāla vide, kā arī tās saturiskais piepildījums ar dažādiem kultūras un izklaidējošiem pasākumiem, tā, piemēram, ielu cirks, ielu mūzika, laikmetīgās mākslas izstādes, vides objekti, <i>open air cinema</i> u.c. Tādā veidā tiktu veicināts dialogs starp jauniešiem, domapmaiņa un vērtīga brīva laika pavadīšana. Svarīgi, lai šīs vietas atrodas "pa ceļam" atrodoties jauniešiem ierastajos maršrutos (tās gan var kļūt arī par galamērķiem). Tāpat aktivitātes var tikt veidotas pēc pop-in principa- piemēram, brīvdabas kino var kādās dienās iet nepārtraukti (noteiktu stundu skaitu). Tāpat šāda ārtelpa nodrošinātu sarunu vietas pieejamību 24/7. Iespējams, lai paildzināti pilnvērtīgu šādu vietu izmantošanu- jāveido ārtelpas/iekštelpas miksēšana. Iekštelpu piemēram var nodrošināt privātie un publiskie pakalpojumu centri.</p>	

Ieteikums ir izmantot arī esošās pilsētas telpas (arī šobrīd tukšās) un teritorijas šādu funkciju nodrošināšanai, tā, piemēram, nepilnvērtīgi ir izmantoti esošie parki vai nelabiekārtotās zaļās zonas. Esošo soliņu izvietojumi nepalīdz veidot sarunu starp to lietotājiem (pretējs piemērs tam ir Vērmanes dārza estrāde, kur soliņu kopums tieši veicina lielu aktivitāti). Iespējams dažos parkos ir jāpadomā par **mobilitājiem/ pārnēsājamiem krēsliem**.

Domājot par pilsētas telpu izmantošanu, būtu labi tās nodot apsaimniekošanā pašiem lietotājiem kopienai telpu veidošanai- pēc Free Riga principa.

✓ Sabalansēta mobilitāte

Jaunieši pārvietojas ar dažādiem transporta līdzekļiem- gan ar mikromobilitātes rīkiem, gan , par spīti pieņemumam, ka jaunieši maz izmanto privāto transportu, tomēr ir arī studenti, kuri izmanto savu auto ikdienas maršrutiem. Tāpēc aicinājums ir, domājot par visiem, attiecīgi pielāgot satiksmes plānošanu visām transportlīdzekļu grupām.

APKAIMES

Nikola Kleinberga, *Rīgas Skolēnu dome*
Villiams Vroblevskis, *Apkaimju iedzīvotāju centrs*

✓ Kultūras dzīve apkaimēs

Kā vienu no svarīgākajām lietām apkaimēs jaunieši identificēja **kultūras dzīves nepieciešamību**. Lai veicinātu tās attīstību nepieciešams domāt par piemērotu telpu, kultūras pasākumu norisēm un jauniešu sanākšanai. Tika minēta gan nepieciešamība pēc iekštelpām - domājot par vietējiem **kultūras centriem** un modernām, labiekārtotām **bibliotēkām**, gan vajadzība pēc **labiekārtotas ārtelpas**, kurās, iedzīvinot ar kultūras saturu, aicināt jauniešus pavadīt savu brīvo laiku. Domājot par publisko ārtelpu, tika izcelti parki un cita zaļā infrastruktūra, kuras potenciāls apkaimēs netiek pilnvērtīgi izmantots. Tā, piemēram, par apkaimju jauniešu dzīves centru varētu kļūt **apkaimju dārzi**.

✓ Atkritumu šķirošanas iespējas

Kā būtiska tēma tika iezīmēta arī atkritumu šķirošana apkaimē. Jaunieši vēlas šķirot atkritumus, bet atzīst, ka nav ērti pieejami atkritumu šķirošanas punkti, kā arī aicina ieviest **depozīta taras sistēmu** visās apkaimēs. Kā risinājumu atkritumu šķirošanas pieejamībai, jaunieši piedāvā veidot pielāgotas **šķirošanas vietas ar vairāku veidu konteineriem** vienviet, tāpat arī izplatīt viegli pieejamu un **saprotamu informāciju** par šķirošanu, lai pēc iespējas vairāk iedzīvotāju sāktu tam pievērsties.

LĒMUMU
PIEŅĒMŠANA

Ance Mālkalna, *Klubs "Māja"*
Dmitrijs Zverevs, *Izglītības, sporta un kultūras departaments*

Būtiskākie līdzdalības aspekti jauniešiem:

Brīvprātīgais darbs, pašizaugsme, vēlme un iespējas piedalīties, viedokļa izteikšana, dalība vēlēšanās un dalība NVO, petīcijas, dalība forumos, drosme, iniciatīva, **tikšanās ar lēmumu pieņēmējiem**.

Kā pietrūkst lai līdzdarbotos?✓ **Nepieciešamība redzēt rezultātu**

Lai veicinātu līdzdarbošanos un aizvien jaunu aktīvistu iesaisti līdzdalības aktivitātēm jārezultējas ar “atalgojumu” jeb iespēju **redzēt aktivitātes reālo iespaidu**, kādu no tās izrietošu labumu – rīcības, reālus uzlabojumus, diskusijas tālāku virzību.... Jauniešiem jāspēj ieraudzīt savu ietekmi uz procesiem un lēmumiem, savādāk rodas motivācijas trūkums un iesaiste paliek kūtrāka. Rezultātā var arī veidoties vispārējs priekšstats par neiespējamību ietekmēt procesus, kas rada sajūtu, ka nav vērts pat mēģināt un netiek izvērtētas līdzdalības iespējas konkrētās situācijās.

Izskan aicinājums **dot jauniešiem reālu varu un atbildību**, sniedzot iespēju jauniešiem pieņemt pašiem lēmumus. Tai pašā laikā nodrošinot atbalsta personas, kas sniegtu konsultācijas. Jo vairāk tiek sniegta iespēja lemt, jo lielāka atbildības sajūta.

Kā viens no ierosinājumiem varētu būt līdzdalības budžets tieši jauniešu mērķa grupai.

✓ **Strukturētas informācijas trūkums par iespējām iesaistīties**

Lai veicinātu jauniešu iesaisti būtu nepieciešama **strukturētāka un plašāka informācija par iesaistes iespējām**, tai skaitā, izmantojot informācijas kanālus, kas varētu nonākt arī līdz jauniešiem, kas līdz šim nav iesaistījušies lēmumu pieņemšanas procesos. Tā varētu būt vides reklāma, baneri populārās interneta vietnēs u.c.

Tāpat kā informācijas apmaiņas vieta noteikti ir skolas, ieteikums ir vairāk strādāt pie komunikācijas ar skolotājiem, kuri ikdienas darbā ar jauniešiem var ne tikai nodot informāciju, bet arī to paskaidrot, vai pat iekļaut mācību procesā.

Bet kā būtiskākā sarunas gaitā tika atzīta tiešā komunikācija ar lēmējvaru un izpildvaru un personīga uzrunāšana, tuvinot pārvaldību jauniešiem.

Jauniešus nepieciešams iedrošināt piedalīties un atbalstīt līdzdalības procesā. Atbalstam un iedrošināšanai gan vajadzētu balstīties ne tikai informācijas sniegšanā, bet caur **praktisku darbošanos**.

✓ **Laika trūkums**

Arī laika trūkums tiek atzīts kā viens no šķēršļiem aktīvākai iesaistei. Iespējams jādodomā, kā pēc iespējas integrēt līdzdalības aktivitātes jauniešu ikdienas dzīves procesos.